

't Erste Kiend. Gedicht door J.J. Cremer

Ien 't stoel bij de vuurploat zit duttend 'en sloof,
Ze is krom hoast van smerte, vroeg oud, bijkant doof.

'En man en zes kienders die goengen hoar veur ,
Eén schat bleef hoar over: heur zon en heur fleur.

-

Kiek, vorschend goan de oog'
nou ien 't kaemerken rond.
Woar was ze, die stark heur oan 't lêven nog bond?
Och, joa ! ' t zal zoo wêzen: ien ' t lommerig pad,
Doar plukt ze veur moeder 'en bluumpken of wat.

En buuten, welzeker, ien 't blomhof, doar stond
Mooi Rika; en 'k weet, wat ze'r zocht dat ze 't vond,
Moar ook, wat z'er vond, liet ze droevig weer goan,
Al viel 't heur ook bang en al glimt nou heur troan.

--

Zoo'n lieffelik jungske! - En mooi Rieksken ze gluurt
Deur 't loantje ien den hof. En ze kiekt en ze tuurt:
Moar nee, 't was gedoan; Krelis kumt er niet weer:
'k Heb ' en ander, dat zei ze .
Och 't hart duut zoo zeer.

-

'En ander? Welzeker! Dóar, achter ' et glas

Doar zit ze, heur liefste! die 't joaren al was;
Veur hoar mot ze warken. En 't zurgen dat dient,
Went 't bloodje dat keerde: van moeder en kiend.

En ander! Wat keek ie mistroostig! En weer:
Heb gij er 'en ander! Toen zei die niks meer .
Toen zag ie zoo wit as 'en dooje; en 'et bloed
Vloog mien as 'en brand deur 't geloat en 't gemoed.
Zoo trok ie. — Knap jungskén! En 'k zei hem adie
Umda'k er 'en ander... Ligt zuukt ie nou wie,
-

Ligt meint ie da'k Peter of Gijsbert of Piet
Al 't joa gaf. Den woare, doaróan denkt ie niet.
-

Adie! - Rieka zucht:
Nou wat bluumpkes geplukt
Veur moeder.- Van 't meidorn 'en siertak gerukt!
Si! 't Vinger oan bloed! Och, d'r bloedt zooveul meer,
Dit kan d'r ligt bij. Is 't niewoar Lieven Heer!
Kom vlug weer noar binnen!
Flink, 't heufd ien de locht.
As moeder mien troan' zag,
Wie weet wat ze docht;
Wie weet of ze 't roajde,
en dat dee heur verdriet.
De waarheid ...nee, heurt z'ien d'r eeuwigheid niet.
Ze sloapt - Lieve moeder!

--

En buuten, hoe mild
Stroalt de oavond. Geen teksken of bloodjen dat trilt.
De lindes veur 't roam, en de meidorn oan 't schuur,

Ze stoan er..... nog krek as toen Krelisken buur...

Nee, 'k wil hum vergeten.....

Wat zou ie nou doen?

Um deez tied...? Nou voert ie de kiep' en kalkoen'.

Dat zin er zien oilams.

Of lupt ie misschien

Mistroostig den bouw rond,

stoag denkend oan mien?

Joa zeker !

-

Wat zag ie arg wit toen ie gong.

O God as ie ens ... 't Wordt mien bang.

Erme jong!

De put bij boer Toon is zoo diep en zoo zwart.

Zien mes is zoo scharp.

En de karkmuur zoo hard.

Mien Kreel, as ie ens oan zien eiges de hand

Gesloagen had, dwoaslik versuud ien 't verstand.

As ie ens ... 'k Wil 't weten - 'k wil 't keeren.

Zoo'n nood

Woar' niet 't overlêven: Mien Krelisken dood!

Toe vort dan. -Maar moeder?-Zie, 't sloopen is rust.

Zoo'n goejig geloat! Nog heur efkes gekust.

Heel zuutjes gelooopen. De klink van de deur.

Veurzichtig óp neer. Zóo, nou 't schuufken d'r veur.

En weer kumt ze buuten.

Ien d'oavend.

De hoagedoorn lacht

O lachen ! En geet niet de klacht

Misschien al deur 't derpken van mond en ien 't rond ,

-Wat Krelis ien mismoed zich eiges bestond !

Zwieg stil ; ' t is onmeuglik ! Moar de angst !

En heur voet

Joagt ree deur den hof langs zien fleuren vol gloed

En 't hekkentje klapt dat de hoagedorn trilt ,

En de bluumekes vallen as sneevlökskes mild.

Oan 't eind van de lindes , bij ' t arf van boer Toon ,

Woar Krelis hum dient veur den kost en goed loon ,

Doar steet nou mooi Rika , deur ' t elshout gedekt ,

Heur köpken al turend , noar 't arf uutgestrekt.

-- Ze ziet

Nee.... Joa toch!

Lieven Heere is 't wel woar .. ?

O zeker , 't is Kreel. En God-lof, ' t wordt nou kloar

- Heurvreeze was slecht. 't Banggemoed het weer vree,

Bedroefd mag ie wezen. Moar zundig Nee ! Nee !

- Kiek, 'thoenderhok uuttroojend , ' t oognoarden grond ,

Zoo geet ie langs 'tveurplein: den put halfien 't rond ;

- Den heujbarg veurbij ; 't vonder over. Wat wil

-Watzuuktie bie 'tkarnhuus?-Veur'troam steetiestil.

- De hand boven de oogen, zoo tuurt ie deur 't glas.

Watiezuukt..? HelpmienGod , as dátwoarheid ens was

As Triene de melkster hum 't heufd had beruurd ,

- As liefde veur 't kiend hum nou toelacht en stuurt !

- Ai ! Zie dan doar kumt ze .

Velt plotsling de nacht

Met lood over de oogen ! De melkster ze lacht.

- Hie wenkt hoar

Sleet de deur.

-

Soam goan ze ien 't schuurtje.

En op stond

O spin! had gij 't webbe in oe mond !!

- Nooit bonsde zóó 't harte. -

Veuruut! — Hier , op zied

Van 't planken beschutting ontwaoren z' heur niet.

Hier , 't oor oan 't beschot, kan ze luusterend stoan ,

En zien deur de reten , al bigg'len heur troan'.

-

En Rika ze toeft , Moar dan 't schiemerend oog

Vonkt op.-Heurtze goed? Was 't wéer glimp die bedroog?

Geeft Krelis met beving oan Triene 't bestel

Um »'t liefken" te brengen zien eeuwig voarwel ?

Joa! »Zegheur,"zoo sprêkt ie: »da 'k stoag en ien trouw

»Oan Rika zal denken . Moar » 't liefste as de vrouw

Van wie ook te zien

Nee , mien bloed geet te fel.

Tot hier gezonden barok begeleiding

Uut 't darpken mo'k weg, went zoo'n leedwoar 'en hel !'

'En schreiende lach , suust langs 't schuurken . En vort

Vlucht Rika . - Moar dan schiet de kracht heur te kort.

En 't vonder-leun trilt in d'r hand , as 'et riet

Dat zwiebelt deur 't koeltjen oan 't boord van den vliet.

Weer schuilt ze ien 'et elshout.

- O Krelis a'j 't wist!

Is heur zucht. —

Nou schrikt ze.

>>Mooi Rika !”

Hie is 't!

- Doar toeft ie . En ' t oog dat meest vrindelijk lacht
- Steet star. Heel ' t geloat is ien kou Wienternacht !
-

En noaderend sprêkt ie : >>Ei kiend ; toeft ie hier
>>Op deez arfstee , den ander die ' t hart oe in vier
»Doet branden? Ko'j zóolang niet keeren den gloed ,
»Tot Krelis wied weg was, met rouw ien ' t gemoed?"

En Rika , ze trilt. ' t Joagend bloed vliegt ien top.
Sprêk, sprêk dan ! zoo drijft heur fel hartegeklop .
Moar de oajem verstolt ; en ' t mooi köpken ter zied ,
Zoo zucht ze. En heur oogen ze dichten 'en lied.

Ien ' t kaemerken gunds , woar al ' t oavend-gelonk
Met silveren stroalen deur ' t vensterken blonk ,
Sliep moeder nog vort.
En doar buuten op ' t pas.
Glitsen vlochtig twee schoaduws langs ' t vensterglas.
De klink ruurt. En moeder , half duttende nog ,
Wrieft de oogen.

-
Is ' t woarheid of droomend bedrog?
Was ' t Krelis wel die ze ien den witglimp der moan
- Doar ginds met den arm um heur eenigst ziet stoan?

>>Wát! Rika !"

En Krelis wil ' t kloaren op stond ,
Moar-' t lietke drukt snoaks ' t mollig henje op zien mond .
>> Best moederken , " sprêkt ze : » nou zeg ik geen nee ,
>>Went Krelis , den goeje , hie vraagt er ons twee."
Moar moeder begriep niet.... - Wát zeggen ze ! - Wou
- Den Krelis , hóar , sloof, en zoo doof nog tot ...

O kiek mins , doar lachen ze soam ! Heeretied !

As gekken. Um Moeder? Nee zekerlik niet.

Alêvel , nou vat ze ' t. Och minsen , wa'n vreugd!

-Stil kienders ! ze kussen de muts hoar van 't heufd.

Ze lachen tot Rieksken hoast stikkend , de bron,

Uutbarstend ien schreien , erst goed luchten kon.

Ien 't blomhof doar sloan er de nachtegoals zoet ,

En binnen doar lacht ' et weer blij en veur goed.

De moan lonkt deur 't venster ; en glanzend beschient

Ze 't poartje, oan den stoel van heur lieve ERSTE KIEND !